

УДК 343.985

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.91.4.40>

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СПІЛЬНИХ СЛІДЧИХ ГРУП (JOINT INVESTIGATION TEAMS)

Дуфенюк О.М.,

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального процесу
та криміналістики факультету № 1 (з підготовки фахівців
для органів досудового розслідування Національної поліції України)
Львівського державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0000-0001-6529-4036*

Кельман Р.М.,

*доктор філософії у галузі права,
доцент кафедри права Львівського інституту
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ORCID: 0000-0001-7704-2055*

Дуфенюк О.М., Кельман Р.М. Криміналістичне забезпечення діяльності спільних слідчих груп (Joint Investigation Teams).

У статті йдеться про європейський досвід застосування криміналістичних знань у роботі спільних слідчих груп (ССГ). Цей прогресивний юридичний інструмент виник у відповідь на нові виклики, що постали перед світовою спільнотою. Європейська інтеграція, відкриття кордонів і розвиток транспортної інфраструктури значно підвищили мобільність людей, а разом із тим – і здатність злочинців вільно пересуватися та здійснювати протиправну діяльність транскордонного характеру. За таких умов ефективна співпраця правоохоронних органів та органів юстиції різних країн стала вимогою часу. Дослідження складається з трьох частин. У першій частині висвітлено актуальність теми, короткий аналіз наукових джерел, сформульовано мету та інтерпретацію використаних ключових концептів. У другій частині продемонстровано огляд п'яти практичних справ, в рамках яких ССГ досягли успіху у викритті організованих злочинних груп та злочинних схем протиправної діяльності. Це справи про розбійні напади, торгівлю людьми, незаконний обіг наркотичних речовин, незаконну міграцію та кібершахрайство. На підставі викладеного сформульовано низку питань, які стосуються криміналістичного технічного, тактичного та методичного забезпечення міжнародної співпраці в рамках ССГ. У третій частині цієї статті деякі з цих питань отримали відповідь. Констатовано, що більшість аспектів криміналістики ССГ обговорюються безпосередньо ініціаторами створення груп на етапі укладення угоди; за загальним правилом, під час проведення процесуальних дій має застосовуватися законодавство країни, на території якої проводяться процесуальні дії; у роботі ССГ часом виникають розбіжності, які ускладнюють процес збирання та дослідження доказів; питання фінансового забезпечення роботи ССГ (витрат на відрядження фахівців; витрат на вилучення, упакування, транспортування, зберігання об'єктів; витрат на судові експертизи і т.д.) обговорюється під час координаційної зустрічі у Євроюсті. Підкреслено, що участь у роботі ССГ відкриває широкі можливості для обміну інформацією та вивчення кращих іноземних практик на національному, «домашньому» рівні. Така взаємодія сприяє розвитку національних інституцій, збагаченню й розширенню знань і технологій, в тому числі криміналістичних. Фахівці з різних країн, об'єднані єдиною метою, можуть розробити гібридну модель методики розслідування, яка враховує і іноземний досвід, і національні підходи.

Ключові слова: криміналістика, спільні слідчі групи (ССГ), кримінальне провадження, розслідування злочинів, слідчі (розшукові) дії, докази, транскордонна злочинність, міжнародна співпраця, правоохоронні органи, прокурор.

Dufeniuk O.M., Kelman R.M. Forensic support of Joint Investigation Teams.

The article discusses the European experience of applying forensic knowledge in the Joint Investigation Teams (JITs) activities. This advanced judicial tool appeared in response to new challenges facing the world community. European integration, the opening of borders and the development of transport infrastructure had significantly increased the mobility of people. The ability of criminals to move freely and commit cross-border crimes had arisen. Under such conditions, effective international cooperation of law enforcement and judiciary from various countries is a requirement today. The study consists of three parts. The first part highlights the relevance of the topic, a brief analysis of scientific sources, formulates the goal and interpretation of key concepts. The second part demonstrates an overview of five practical cases in which JITs have succeeded in exposing organized criminal groups and criminal schemes of illegal activity. These are cases of robbery, human trafficking, drug trafficking, illegal migration and cyber fraud. A number of questions have been formulated that relate to the forensic technical, tactical and methodological support of international cooperation within the framework of the JITs. In the third part of this article, some of these questions have been answered. It has been stated that most aspects of the JITs forensic support are discussed by the initiators at the stage of concluding the agreement; as a general rule, the legislation of the country on whose territory the procedural actions are being carried out should be applied; JIT members sometimes have disagreements that complicate the process of collecting and examining evidence; the issue of financial support for the JITs work (costs for business trips of specialists; costs for fixing, packaging, transportation, storage of objects; costs for forensic examinations, etc.) is discussed during a coordination meeting at Eurojust. It was emphasized that participation in the JITs work opens up wide opportunities for the exchange of information and the best foreign practices and their implementation at the national "domestic" level. Such interaction contributes to the development of national institutions, the enrichment and expansion of knowledge and technologies, including the field of forensic science. Specialists from different countries, united by a common goal, can develop a hybrid model of investigation methodology that takes into account both foreign experience and national approaches.

Key words: forensics, joint investigation teams (JITs), criminal proceedings, crime investigation, investigative (search) actions, evidence, cross-border crime, international cooperation, law enforcement agencies, prosecutor.

Постановка проблеми. Інститут спільних слідчих груп (далі – ССГ) або *Joint Investigation Teams* (далі – JITs) для розслідування злочинів з'явився у відповідь на виклики, які постали перед міжнародною спільнотою. Інтеграційні процеси на європейському континенті, відкриття кордонів і розвиток транспортної інфраструктури суттєво підвищили мобільність населення, а разом з тим і можливості для злочинців подорожувати та реалізовувати кримінальні схеми протиправної діяльності транскордонного характеру. За цих умов об'єднання зусиль і ефективна координація роботи органів правопорядку є вимогою часу. На рівні Європейського Союзу відбувся процес «юридизації» процедури формування та роботи ССГ. Агресивна війна проти України тільки посилила ці тенденції, адже у справі про збиття літака рейсу МН-17, і щодо документування інших тяжких міжнародних злочинів ми вже маємо досвід участі у роботі таких груп пліч-о-пліч з нашими зарубіжними партнерами. З упевненістю можна прогнозувати, що практика формування ССГ тільки масштабуватиметься у ближчій перспективі, а тому доречно посилювати увагу до питань правового, організаційного, фінансового криміналістичного забезпечення функціонування цього інституту, досліджувати досвід, переваги, ризики та проблеми, які можуть виникати на шляху його активного впровадження в українській практиці.

Стан опрацювання проблематики. Проблематику ССГ в українському академічному дискурсі обговорювали Н. Ахтирська [1], Ю. Васюта [2], М. Красноброва [3], О. Лозова [4], Ю. Лук'яничук [5], Н. Конограй [6], О. Верховгляд-Герасименко [7], Ю. Черноус [8] та ін. Проте вказані автори більшою мірою концентрували увагу на організаційних питаннях створення таких груп, їх повноваженнях, правовій регламентації та формах взаємодії. Представники зарубіжної наукової доктрини крім загальних теоретико-методологічних питань часто обговорюють практичний досвід, результати, уроки та помилки застосування зусиль міжнародних команд у транскордонних розслідуваннях (С. Rijken [9], С. Riehle [10], W. Geelhoed [11], К. Tryfon [12], І. Szijártó [13] та багато ін.). Зрештою й сама Європейська організація з питань юстиції (далі – Євроюст) як головний інституційний координатор ССГ в європейському просторі у періодичних звітах визначає проблеми та шляхи їх вирішення.

Попри безумовне визнання достатньо вагомих існуючих напрацювань за цим тематичним напрямком, криміналістичний аспект збирання доказів в рамках розслідування ССГ залишається поза увагою вчених.

Мета статті – формування загальної характеристики практики криміналістичного забезпечення діяльності ССГ для розслідування кримінальних правопорушень.

Виклад основного матеріалу. Для потреб цієї наукової розвідки важливо визначитися з термінологічним апаратом, до якого будемо апелювати. Це концепти «криміналістичне забезпечення» та «спільні слідчі групи». Не вдаючись у тривалі теоретичні дискусії візьмемо за основу ті дефініції, які циркулюють в науковій доктрині.

Ю. Мірошніченко, досліджуючи семантичний аспект терміну «криміналістичне забезпечення» так і не дає власного формулювання, а констатує складність і неоднозначність цього поняття [14, с. 53]. А. Левицький та О. Москалюк говорять про криміналістичне забезпечення як про цілісну систему методів, засобів, прийомів з основних напрямів криміналістики (техніки, тактики, методики), що мають діяльнісний, нормативний і організаційний аспекти вираження, базуються на загальнотеоретичних засадах криміналістики та спрямовані на виконання завдань розслідування та запобігання злочинів [15, с. 79]. На шпальтах фахових журналів у цьому контексті часто цитуються праці Ю. Чорноус, М. Єфімова, І. Дановської та інших вчених. Проте з прагматичної точки зору варто погодитися з раціональною позицією, яку висловлює А. Бондарчук, про те, що криміналістичне забезпечення розслідування охоплює основні елементи: техніко-криміналістичне, тактико-криміналістичне та методико-криміналістичне забезпечення [16, с. 365]. Такий підхід був покладений в основу цього дослідження, оскільки корелюється із системою науки криміналістики в українському форматі (на противагу західноєвропейському *Forensic Science*, який переважно охоплює розділ техніки).

Щодо визначення концепту JTts, то тут спостерігається більша єдність позицій через нормативну визначеність. Як зазначає М. Краснوبرова, прокурорка зі зв'язку у Євроюсті, це міжнародна група, утворена за взаємною згодою компетентних органів двох або більше держав для проведення кримінальних розслідувань в одній або декількох державах, що створюють таку групу з певною метою і на певний період. Склад ССГ визначається в угоді про створення спільної слідчої групи [17, с. 131]. Така дефініція повністю узгоджується із положеннями ст. 20 Другого додаткового протоколу до Європейської конвенції Ради Європи про взаємну допомогу у кримінальних справах від 8 листопада 2001 року (далі – «Другий додатковий протокол») [18], який було ратифіковано Україною у 2011 р. Текст модельної (типової) угоди про таку міжнародну співпрацю можна знайти на сайті Євроюсту. Інтереси держави у конкретній справі презентує, як правило, прокурор.

Інструмент ССГ дедалі частіше використовується у практиці європейських органів правопорядку та кримінальної юстиції. Можна привести численні приклади успішних кейсів-реалізацій тільки за останній 2025 рік. Наведемо п'ять рандомно обраних таких прикладів для формування кращого уявлення про обсяги завдань та потребу «ювелірної» координації сил і засобів на міжінституційному, міжнародному рівні.

1. ССГ Франції і Бельгії. Викриття організованої групи (12 підозрюваних) при спробі здійснити розбійний напад на банківські транспортні засоби для перевезення готівки (інкасаторів). Було проведено низку обшуків та арештів.

Склад ССГ: від Франції – міжрегіональна спеціалізована юрисдикція JIRS PARIS; підрозділ боротьби з організованою злочинністю Національної поліції OCCLO; від Бельгії – Генеральна прокуратура Брюсселя; Слідчий суддя Брюсселя; Судова поліція Брюсселя (PJF Bruxelles); Спеціальні підрозділи Бельгійської федеральної поліції (DSU) [19];

2. ССГ Швейцарії та Румунії. Викриття організованої групи (18 підозрюваних), яка організувала мережу торгівлі людьми, яка діяла у Швейцарії понад сім років. Угруповання вербувало молодих вразливих жінок у Румунії для сексуальної експлуатації. У 2022 році її члени переїхали до Швейцарії, щоби продовжити свою діяльність у кількох швейцарських німецькомовних містах, зокрема у Цюриху. Підозрюваний лідер угруповання почав вербувати нових членів, створивши власну кримінальну школу, де він навчав методам поневолення та експлуатації жертв. У деяких випадках жертвами обмінювалися між членами групи або використовували як «ставки» в азартних іграх.

Склад ССГ: від Румунії – Прокуратура при Високому касаційному суді та юстиції – Управління з розслідування організованої злочинності та тероризму, Територіальна служба Бакеу; Бригада

поліції по боротьбі з організованою злочинністю Ясси, Служба поліції по боротьбі з організованою злочинністю Нямц; Інспекції жандармерії повітів Нямц і Бакеу; Мобільний підрозділ жандармерії Бакеу; *від Швейцарії* – Прокуратура кантону Цюрих; Міська поліція Цюриха [20];

3. ССГ Норвегії та Данії. Викриття злочинної мережі, яка керувала незаконним обігом наркотиків з Марокко через Іспанію до Данії та Норвегії. Внаслідок роботи ССГ впродовж 2019–2024 років 152 наркоторговцям в обох країнах було винесено вироки позбавлення волі сумарно на строк понад тисячу років. Нещодавня оцінка цієї ІТ показує, що в Норвегії 83 підозрюваних отримали вироки сумарно – 414 років позбавлення волі. Відповідно у Данії 69 злочинців були ув'язнені на 623 роки. Також було вилучено понад 9600 кг канабісу, близько 675 кг кокаїну, 355 кг амфетаміну, 77 кг синтетичних наркотиків та 41 кг героїну в двох країнах. Також у Данії та Норвегії було вилучено різну вогнепальну зброю, арештовано кілька квартир та іншу нерухомість, автомобіль, човен, мотоцикл та розкішні годинники, а також готівку та криптовалюту загальною вартістю 15,6 млн. євро.

Склад ССГ: *від Данії* – Національний підрозділ зі спеціальних злочинів; Прокуратура Національного підрозділу зі спеціальних злочинів; *від Норвегії* – Норвезька національна служба кримінальних розслідувань [21].

4. ССГ Німеччини, Нідерландів та Боснії та Герцеговини. Викриття організованої злочинної групи, яка організовувала незаконну міграцію сирійських мігрантів до Німеччини. Дохід від контрабанди мігрантів оцінюється щонайменше в 1,4 млн. євро. Під час скоординованих дій у 2025 р. було здійснено арешти підозрюваних та проведено обшуки місць у чотирьох локаціях та вилучено широкий спектр доказів, зокрема смартфони, транспортні засоби та заборонені наркотичні речовини. Євроюст допоміг німецькій та нідерландській владі підготуватися до дня проведення акції, зокрема організувавши сім координаційних зустрічей між усіма залученими органами влади.

Склад ССГ: *від Німеччини* – Офіс державного прокурора (PPO) Weiden; Федеральна поліцейська інспекція Мюнхена (Bundespolizeiinspektion Kriminalitätsbekämpfung); *від Нідерландів* – National PPO; Королівська військова поліція (Koninklijke Marechaussee); *від Боснії і Герцеговини* – Спеціальний департамент з боротьби з організованою злочинністю – Служба економічних злочинів та корупції Прокуратури Боснії і Герцеговини; Державне агентство з розслідувань та захисту (SIPA) [22].

5. ССГ Румунії та Німеччини. Викриття злочинного угруповання, яке зламало облікові записи понад 405 надійних інтернет-магазинів, щоб шахрайським способом заволодіти грошовими коштами 556 клієнтів на суму понад 400 000 євро, продаючи товари, які не надходили до покупців. У грудні 2024 р. було проведено низку процесуальних дій, під час яких було зібрано докази, зокрема в результаті обшуків будинків у Німеччині, Румунії та Австрії. На основі отриманих доказів було заарештовано чотирьох підозрюваних у Румунії та трьох у Німеччині. Щодо чотирьох підозрюваних у Румунії запроваджено запобіжні заходи, а двоє підозрюваних у Німеччині залишаються під вартою. Однак після дій у грудні розслідування щодо угруповання продовжилися. Правоохоронці виявили, що троє членів злочинного угруповання продовжували свою злочинну діяльність. Румунські та німецькі слідчі швидко встановили осіб та підготували подальші дії. 24 червня 2025 р. трьох членів було затримано в Румунії на підставі Європейського ордеру на арешт, виданого німецькою владою. Також було проведено вісім обшуків будинків, під час яких було вилучено ІТ-системи, що містили додаткові докази. Розслідування щодо злочинної групи тривають.

Склад ССГ: *від Румунії* – Прокуратура при Високому касаційному суді та судочинства – Управління з розслідування організованої злочинності та тероризму – Територіальне відділення у Вилчі; Служба боротьби з організованою злочинністю у Вилчі; Служба боротьби з організованою злочинністю у Сібіу; Служба спеціальних дій у Вилчі; Служба спеціальних дій у Сібіу; *від Німеччини* – Баварське центральне управління з питань кіберзлочинності; Департамент кримінальної поліції Нюрнберга – К 52 [23].

Отже, з викладеного зрозуміло, що криміналістика «присутня» в кожному провадженні, у кожній справі, а тому резонно виникає низка питань, як-от: хто визначає і яким є склад учасників групи, яка безпосередньо проводить затримання, обшуки та вилучення речових доказів; криміналісти за правилами (нормами, стандартами, методиками) якої країни проводять фотографування, відеозапис, виявлення, вилучення, упакування, ідентифікацію доказів, отримують зразки, готують додатки до протоколів процесуальних дій і т.д.; судові експерти яких країн-учасниць ССГ і на підставі якого законодавства отримують матеріали для експертиз та надають висновки (на-

приклад, у різних країнах можуть бути різні критерії та процедура внесення осіб до переліку судових експертів, по різному вирішується питання присвоєння кваліфікації, різними можуть бути технологічні можливості лабораторій і т.д.); хто фінансує витрати матеріалів для проведення вилучення, упакування, транспортування, зберігання, дослідження в експертних установах об'єктів експертиз та інших речових доказів, виготовлення додатків до протоколів процесуальних дій; хто визначає тактику процесуальних дій (тактику огляду, тактику обшуку, тактику допиту і т.д.); хто визначає методику транскордонних розслідувань окремих видів злочинів; чи бувають суперечності (наприклад, щодо обрання певної методики вилучення об'єктів або щодо стандарту допустимості отриманих доказів) і якщо так, то в який спосіб вони вирішуються і т.д.?

У межах дослідження, обмеженого за обсягом, неможливо дати відповіді на всі поставлені питання, проте деякі з них можна «підсвітити» хоча б частковим знанням.

По-перше, більшість вказаних вище питань вирішується безпосередньо ініціаторами створення ССГ на етапі обговорення угоди. Характерно, що в усіх перелічених вище випадках, як зрештою і в багатьох інших справах, ані експертні установи, ані підрозділи криміналістів не є представлені на найвищому рівні як самостійні гравці ССГ, проте в угоді, де вказуються персональні дані конкретних учасників, експерти та криміналісти можуть бути внесені на підставі пропозицій сторін-учасниць угоди. Тоді вони стають членами або «відрядженими членами» ССГ. Якщо перші працюють у себе вдома, то другі – це ті, які прибули до країни-партнера у відрядження для участі в роботі ССГ. Переважно «відряджені члени» просто спостерігають за процесом розслідування.

По-друге, за загальним правилом, під час проведення процесуальних дій має застосовуватися законодавство країни, на території якої ці процесуальні дії проводяться. Тобто питання виготовлення додатків до протоколів, тактичні аспекти вилучення об'єктів, використання спеціальних засобів упакування, способи фіксації у процесуальних документах регулюються «домашнім» процесуальним законодавством країни, де відбуваються спільні операції. Кожна сторона-учасниця ССГ може за узгодженим планом проводити в межах своїх можливостей розслідування на своїй території, проводити експертизи, виявляти та вилучати докази, і в подальшому доповідати про отримані результати іншим членам ССГ під час робочих зустрічей.

По-третє, у роботі ССГ не виключаються розбіжності. Подолання правових та процедурних відмінностей визначено однією із найбільших проблем, про які говорить Євроюст у своєму п'ятому звіті щодо оцінювання ССГ (*Fifth Joint Investigation Teams (Jits) Evaluation Report*), опублікованому Секретаріатом Мережі національних експертів з питань ССГ на основі 67 оцінок, проведених фахівцями ЛІТ між 2022 і 2024 роками [24, с. 15]. Наприклад, в одній справі одна зі сторін констатувала, що продовження прослуховування має бути схвалено судом кожні чотири тижні, тоді як інша сторона мала інший період поновлення рішення суду – кожні три місяці. Ця неузгодженість створила труднощі для органів влади країни з коротшим періодом поновлення процесуальної підстави для інтервенцій, оскільки вони мали проблеми зі збором достатньої інформації протягом обмежених термінів для обґрунтування продовження прослуховування. Схожі питання виникали щодо термінів планування дня «реалізації», наприклад, обшуків, арештів, забезпечення режиму захисту даних, застосування криміналістичних процедур [24, с. 15–16]. Отже, в цій частині варто очікувати активізацію надскладного процесу стандартизації та уніфікації підходів, щоби мінімізувати такі розбіжності.

По-четверте, питання фінансового забезпечення роботи ССГ обговорюється під час координаційної зустрічі у Євроюсті. Сторони можуть вивчити опції фінансування, які пропонує Євроюст, а також самостійно обговорювати й ухвалювати рішення про бюджет групи. До такого фінансування входять не тільки витрати на відрядження членів групи (проїзд, харчування, проживання), але й витрати на письмовий та усний переклад, придбання обладнання незначної вартості, безпечні засоби зв'язку та витрати на зв'язок і, нарешті, слідчі та судові заходи (транспортування та зберігання доказів і вилучених або конфіскованих предметів, вартість проведення судових експертиз і т.д.) [25].

По-п'яте, варто зауважити, що участь у роботі ССГ відкриває широкі можливості для обміну інформацією та перейняття кращих іноземних практик на національному, «домашньому» рівні. Така взаємодія сприяє розвитку національних інституцій, збагаченню й розширенню знань і технологій, в тому числі криміналістичних. Фахівці з різних країн, об'єднані єдиною метою, можуть розробити гібридну модель методики розслідування, яка враховує і іноземний досвід, і національні підходи протидії транскордонній злочинності.

Висновки. На підставі проведеного дослідження можна резюмувати:

1. Проблематика криміналістичного забезпечення діяльності ССГ залишилася поза увагою української академічної спільноти і зарубіжних колег. Очевидним є превалювання у публікаціях питань правових, організаційних та логістичних засад функціонування ССГ. З одного боку, це можна пояснити включенням криміналістичного аспекту в операційну складову функціонування ССГ, що доволі рідко стає предметом для публічного обговорення з цілком раціональних причин недопущення витоку інформації про прийоми, методи і технічні можливості збирання доказів і протидії злочинності. З іншого боку, важливо розуміти хоча б загальні засади техніко-криміналістичного, тактико-криміналістичного та методико-криміналістичного забезпечення процесуальної діяльності уповноважених суб'єктів в рамках функціонування ССГ.

2. Розглянуті вище практичні приклади результативності ССГ формують уявлення про коло-сальні ресурси, обсяги завдань та потребу «ювелірної» координації сил і засобів на міжнаціональному рівні задля спільної мети – протидії злочинності. Що більше таких прикладів буде висвітлено у наукових джерелах, окреслено на спеціалізованих тренінгах, доведено до відома цільових аудиторій (слідчих, детективів, прокурорів, поліцейських, суддів) – то більше матимемо мотивації і сміливості ініціювати створення ССГ і застосовувати такі дієві інструменти у протидії транскордонній злочинності.

3. Криміналістичний аспект забезпечення діяльності ССГ є унікальним, відмінним від «домашнього» рівня, а тому потребує додаткового опрацювання. Виникає ціла низка запитань щодо використання можливостей криміналістичної техніки, тактики і методики в різних юрисдикціях з різними традиціями розуміння криміналістики, підходами збирання доказів, різним рівнем технологічного розвитку і на різних процесуальних підставах. Більшість цих питань вирішується під час робочих консультативних зустрічей та підписання міжінституційних угод, що мають вирішальне значення для старту і подальшої діяльності ССГ. Утім практика показує, що розбіжності в цьому напрямі ще залишаються викликом для тих, хто «горить» ідеєю викрити злочинців, але наштовхується на смугу бюрократичних та логістичних перешкод.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ахтирська Н. Створення і діяльність спільних слідчих груп: європейські стандарти та національні перспективи. Держава і право. *Юридичні і політичні науки*. 2014. Вип. 66. С. 220–227.
2. Васюта Ю. Теоретико-методологічні та праксеологічні засади діяльності спільних слідчих груп під час розслідування корупційних кримінальних правопорушень. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2025. № 1 (29). С. 96–104. DOI: 10.33270/02252901.11.
3. Красноборова М. Організаційно-правові можливості залучення Євроюсту для сприяння діяльності слідчих груп в Україні. *Підприємство, господарство, право*. 2020. № 2. С. 215–219.
4. Лозова О. Щодо питання створення спільних слідчих груп у рамках міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. Вип. 5(1). С. 121–129.
5. Лук'янчук Ю. Адміністративно-правові основи діяльності міжнародних спільних слідчих груп. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 3(2). С. 154–158.
6. Конограй Н. Повноваження спільних слідчих груп у міжнародному співробітництві під час кримінального провадження. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2015. № 4. С. 99–105.
7. Верхогляд-Герасименко О. Міжнародні стандарти створення та діяльності спільних слідчих груп. *Інтернаука*. 2022. № 10. С. 57–65. DOI: 10.25313/2520-2308-2022-10-8321.
8. Черноус Ю. Спільні слідчі групи: правові та організаційні засади. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2013. Вип. 4. С. 92–100.
9. Rijken Conny R.J.J. Joint Investigation Teams: Principles, Practice, and Problems Lessons Learnt from the First Efforts to Establish a JIT. *Utrecht Law Review*. 2006. Vol. 2. No. 2. P. 99–118.
10. Riehle C. “20 years of Joint Investigations Teams (JITs) in the EU”: An overview of their development, actors and tools. *ERA Forum*. 2023. Vol. 24. P. 163–167. DOI: 10.1007/s12027-023-00758-5.

11. Geelhoed W. Joint Investigation Teams in the Netherlands – What Lessons Can Be Learned From the Dutch Model? *Zeitschrift für Internationale Strafrechtsdogmatik*. 2018. Vol. 13(11). P. 470–474.
12. Korontzis T. European union criminal policy and joint investigation teams. The case of hellas. *International Journal of Asian Social Science*. 2012. Vol. 2(12). P. 2237–2250. DOI: 10.2139/ssrn.4894755.
13. Szijártó I. Behind the Efficiency of Joint Investigation Teams. *Pécs Journal of International and European Law*. 2020. Vol. I. P. 75–84.
14. Мирошніченко Ю. Щодо визначення терміну «криміналістичне забезпечення»: семантичний аспект. *Law. State. Technology*. 2023. Вип. 3. С. 50–55.
15. Левицький А., Москалюк О. Криміналістичне забезпечення розслідування воєнних злочинів: окремі проблеми науково-теоретичних засад. *Криміналістичний вісник*. 2024. № 2. С. 76–87.
16. Бондарчук А. Криміналістичне забезпечення доказування у кримінальному провадженні: поняття та ознаки. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 364–368.
17. Красноборова М. П. Кадрове забезпечення спільних слідчих груп, створених у межах міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 5. Т. 2. С. 130–134.
18. Другий додатковий протокол до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах від 8 листопада 2001 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_518#Text.
19. Suspected bank robbers arrested in Belgium. 28 February 2025. Press release. <https://www.eurojust.europa.eu/news/suspected-bank-robbers-arrested-belgium>.
20. Eurojust supports successful operation against human traffickers. 03 June 2025. Press release. URL: <https://www.eurojust.europa.eu/news/eurojust-supports-successful-operation-against-human-traffickers>.
21. Cooperation via Eurojust leads to over thousand years of imprisonment for drug traffickers in Denmark and Norway. 13 February 2025. Press release. URL: <https://www.eurojust.europa.eu/news/cooperation-eurojust-leads-over-thousand-years-imprisonment-drug-traffickers-denmark-and-norway>.
22. New operation against criminal network smuggling Syrian migrants to Germany: five arrests. 08 August 2025. Press release. URL: <https://www.eurojust.europa.eu/news/new-operation-against-criminal-network-smuggling-syrian-migrants-germany-five-arrests>.
23. Large-scale fraud using trusted online seller accounts uncovered. 25 June 2025. Press release. URL: <https://www.eurojust.europa.eu/news/large-scale-fraud-using-trusted-online-seller-accounts-uncovered>.
24. Fifth Joint Investigation Teams (JITs) Evaluation Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025. 44 p. URL: <https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/files/5th-jits-evaluation-report-web.pdf>.
25. Funding Joint Investigation Teams. URL: <https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/jit-funding-wb-en.pdf>.